

Elif ESEN
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, T.C. Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat KURUM tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.05/11/2025

Elif ESEN
İstanbul Milletvekili

Belediyeler, engelli bireylerle yaşlı vatandaşların sosyal yaşama katılımı, erişilebilirlik, koruyucu-önleyici sosyal hizmetler, evde bakım destekleri ve yaşam kalitesini artıran çalışmalar bakımından kritik sorumluluklar üstlenmektedir.

Bu durum; 5393 sayılı Belediye Kanunu, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun ve ilgili diğer mevzuat kapsamında yerel idarelerin görevleri arasında açıkça belirtilmektedir.

Bununla birlikte;

- Engelli ve yaşlı hizmetlerine yönelik kurumsal yapılandırma zorunlu değildir, belediyelerin inisiyatifine bırakılmıştır,
- Belediye teşkilat yapılarına ilişkin merkezi bir envanter veya istatistik tutulmamaktadır,
- Bu alanda kurumsal standartlar belirlenmemiştir.

Bu durum;

1. Hizmetlere erişimde coğrafi eşitsizlik:

Engelli ve yaşlı bireylerin sosyal haklara erişimi ikamet edilen belediyenin imkânlarına bağlı hâle gelmektedir.

2. Ulusal planlamanın yapılamaması:

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın yürüttüğü programlar ile yerel hizmetler arasında kurumsal koordinasyon zayıftır; erişilebilirlik izleme süreçleri karşılaştırılabilir değildir.

TBMM Halkla İlişkiler Binası

3.Kat, Oda: D-303 Bakanlıklar- Ankara

Telefon: +90 (312) 420 20 70 +90 (312) 420 27 69 Faks: +90 (312) 420 26 10

36228

Elif ESEN
İstanbul Milletvekili

3. Kaynak tahsisinde verimsizlik:

Sosyal hizmet alanında sağlanan fon ve desteklerin yeterli kurumsal muhatap bulunmaması nedeniyle etkin takibi ve planlanması güçleşmektedir.

4. Veri temelli sosyal politikanın geliştirilememesi:

İhtiyaç haritaları ve stratejik planlar sağlıklı oluşturulamadığından engelli ve yaşlı hizmetleri çoğu belediyede önceliklendirilmemektedir.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü ile yapılan görüşmede; Türkiye genelinde belediyelerde bu alanda oluşturulan daire/şube/birimlere ilişkin merkezi bir kayıt tutulmadığı ifade edilmiştir.

Sosyal devlet ilkesi doğrultusunda, yerel sosyal hizmetlerin eşgüdümlü, izlenebilir ve karşılaştırılabilir biçimde yürütülmesi için belediyelerin kurumsal kapasitesine dair ulusal ölçekte görünürlük ve standartlaşma büyük önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

1. Türkiye’de kaç belediyede Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Dairesi Başkanlığı bulunmaktadır? Bunların illere göre dağılımı nedir?
2. Belediye teşkilatlarında engelli ve yaşlı hizmetlerine yönelik şube müdürlüğü, koordinasyon birimi veya benzeri alt yapılanmalar hakkında Bakanlığınızda yürütülen bir veri derleme çalışması bulunmakta mıdır?
3. Belediyelerde engelli ve yaşlılara yönelik hizmet sunumunun standartlaştırılması adına hazırlanan rehber, tip yönetmelik veya düzenleme var mıdır?
4. Bu hizmetlerin yürütülmesine ilişkin kurumsal kapasitesi bulunmayan belediyelere Bakanlığınızca sunulan eğitim, yönlendirme veya teşvik mekanizmaları var mıdır?
5. Yerel düzeydeki hizmet eşitsizliklerinin giderilmesi için engelli ve yaşlı hizmet birimlerinin kurulmasını zorunlu kılacak bir mevzuat düzenlemesi gündeminizde midir?
6. Belediyelerin engelli ve yaşlı hizmetlerine ayırdığı bütçelerin izlenebilirliği ve performans değerlendirmesi için bir çalışma planlanmakta mıdır?